

8. MAALISKUUTA 2024

TILINPÄÄTÖS 2023

TEKNISEN LAUTAKUNNAN TOIMIALA

Teknisen lautakunnan toimiala

Toiminnalliset tavoitteet

Vastuuhenkilö: Teknisen toimen johtaja

STRATEGIASTA JOHDETUT TAVOITTEET/TOIMIALA (VALTUUSTON SITOVUUSTASO)

Valtuusto on hyväksynyt alla olevat tavoitteet toimialan valtuuston sitovuustason tavoitteiksi. Tavoitteet on johdettu strategiasta.

Strateginen päämäärä	Toimialan tavoite 2023	Toteuma 30.9.	Toteuma 31.12.	Tila
Hyvinvoinnin kasvu - Hyvinvointi lisääntyy - Toimiva arki - Hiilineutraali ja resurssiviisas Heinola	- Edistetään esteettömyyttä - Pidetään hyvänä puistojen ja liikuntapaikkojen asiakastytyväisyyttä - Tuetaan Hyvinvointiohjelman mukaisia tavoitteita - Toteutetaan sekä edistetään uusituvan energian järjestelmiä (esim. aurinkosähkö- ja maalämpöjärjestelmiä)	Puistoruokailun palaute oli hyvää, jonka takia lokakuulle järjestetään vielä jatkoa. Penkit on asennettu.	- Esteettömyyteen on kiinnitetty erityistä huomiota katuinvestointien suunnittelussa ja torisaneerauksen toteutuksessa. - Aurinkovoimalaa suunnitellaan Kirkkis-talon hankeeseen	Toteutuu osittain
Uudistuva työ ja asuminen - Muuttovoiton vahvistaminen - Dynaaminen ja uudistuva elinkeinoelämä - Monipaikkainen Heinola	- Lisätään houkuttelevuutta ja elinvoimaa kaupunkiympäristö- ja liikenneverkkoinvestoinneilla - Tuotetaan toimivia ja arkea tukevia yhdyskuntateknisiä palveluja - Hyödynnetään kehittävä ja osallistava korkeakouluyhteistyötä (ml. Salpaus)	Opinnäytetöitä on käynnistynyt lisää. Harjoittelijat ovat Helmi-hankkeissa ja toimialan hallinnossa.	- Opinnäytetöitä on valmistunut ja ne ovat toimineet jatkosuunnitelmien laadinnassa esim. hulevesien hallinnassa ja ylijäämämaiden sijoittamisessa melunsuojakseen. - Uusia projekti- ja opinnäytetöiden aiheita on markkinoitu korkeakouluille. Samalla markkinoimme Heinolaa asuinpaikkana ja kaupunkia työpaikkana. - Kadunhoidon kunnossapitotasoa on laskettu	Toteutuu
Vahva kaupunkiyhteisö - Laadukas päätöksenteko - Osallisuuden vahvistaminen - Hyvinvoiva henkilöstö ja hyvä johtaminen	- Kehitetään ja hyödynnetään rakennus- ja yhdyskuntainfrastruktuurin tietojärjestelmiä - Työhyvinvointiin panostaminen	KEVA-kyselyn tulokset käyty läpi palvelualueilla. Työhyvinvoinnin kehityssuunnitelmat tehty.	- Trimblen katu- ja viherpalveluiden laajennusosaan on tietojen vienti käynnissä. - Tilakeskuksessa Kuntatila-palvelun käyttöä on	Toteutuu

	(työhyvinvointikyselyn tulokset hyvällä tasolla) Kootaan systemaattisesti asukas- ja asiakaspalautetta sekä viestitään kaupungin digikanavissa	Yhdyskuntatekniset palvelut -kyselyn tulosten mukaisesti kaupungin palvelut ovat hyvä tasoisia ja osittain erinomaisia. Trimblen katu- ja viherpalveluiden laajennusosa käyttöön otossa. Vastaillaan nonstop asiakaspalautteeseen.	tehostettu ja sen käyttöä kehitetään edelleen - Asiakaspalautteisiin on vastattu viipymättä - Ennakoivasta viestinnästä on valmistunut korkeakouluopiskelijoiden laaja hartoitustyö	
Kestävä talous - Velkamäärän vähentäminen - Käyttötalouden tasapaino - Kasvua tukevat tulevaisuusinvestoinnit	- Tiivistetään kaupungin toimipisteiden verkostoa ja parannetaan tilatehokkuutta - Tehdään korjausvelka-analyysin pohjalta investointisuunnitelma 2020-luvulle ja toteutetaan vesilaitoksen korjausvelka-analyysi - Pienennetään kaupungin kiinteistötasetta - Hyödynnetään kaupunkipuistoa hiilinieluna - Tiivistetään omistajanohjauksella toimialojen yhteistyötä	Myllyojan ryhmäperhepäivähoidon kiinteistö on myyty. Vesilaitoksen muutosohjelman mukainen tarkastelu käynnistynyt mm. vesimaksujen korotukset päätetty 2024-2025 vuosille. Tähtiniemen hulevesihanke käynnistynyt (Hulevet). Asiakkuudenhallintajärjestelmän (CRM:n) käyttöönotto tekniikkatoimialla on meneillään. Hankkeilla edistetään luonnon monimuotoisuutta, joka tukee eri maankäyttömuotojen monipuolista hyödyntämistä. Hyödynnetty muutosohjelmaa toimialojen yhteistyössä mm. resurssien kohdentamista	- Vesilaitoksen mahdollinen kumppanuusperustainen operointi on selvittelyssä, kuten myös korjausvelasta ja saneerauksista aiheutuneiden kulujen kohdistaminen vesilaitokselle - Myyty Seppäläntien perintöpalsta, mökkitontteja - Lusin koulu- ja päiväkotikiinteistöjen myynti aloitettiin joulukuussa - Toimialojen väliset palaverit ja vuorovaikutus on lisääntynyt - Pyöräilyn edistämistä selvittävä ja kehittämis ehdotuksia tuottava insinöörityö on valmistumassa - Organisaationuudistuksen valmistelussa on painotettu tehokkaampaa omistajanohjausta - CRM-hanke odottaa kaupunkikonsernin jatkolinjauksia - Prisman infrasuunnittelu on valmistumassa Tähtiniemeen - Hankehakuihin valmistelu kaupungin näkökulmasta, josta seuraa mahdollisuus hakea uusia rahoitushakujia	Toteutuu osittain

			Kaupungin tiloja on vähentynyt xx m2	
--	--	--	--	--

Käyttösuunnitelma

KUVAUS TOIMIALAN JA PALVELUALUEIDEN TOIMINNASTA JA TARKOITUKSESTA

Tekniikkatoimiala palvelee koko kaupunkiyhteisöä ja kaupunkiorganisaation muita toimialoja tuottamalla toimivan ja viihtyisän kaupungin edellyttämiä yhdyskuntateknisiä palveluita sekä toimitila-, ruoka- ja siivouspalveluita. Toimialan organisaatioon kuuluu kolme palvelualuetta: kuntatekniikka, tilakeskus sekä ruoka- ja siivouspalvelut.

Toimialan luottamushenkilöhallinnosta vastaa tekninen lautakunta.

Kuntatekniikan palvelualue vastaa katujen ja kunnallistekniikan, puistojen ja puistometsien, leikkipaikkojen, ulkoliikuntapaikkojen ja muiden yleisessä käytössä olevien ulkoalueiden suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta. Kaupungin vesilaitos muodostaa palvelualueeseen kuuluvan taseyksikön.

Kuntatekniikkaan kuuluvat myös sataman, laituri- ja kaivonhoitojen ja kaupungin metsäomaisuuden hoito sekä kaupungin vesialueiden kalastuksenhoitoon liittyvät tehtävät. Lisäksi palvelualue vastaa kaupungin soravaroista, ylijäämämaiden ja lumen vastaanotosta sekä kaupungin konekeskus- ja korjaamotoiminnoista.

Tilakeskuksen palvelualue huolehtii kaupungin omistamien rakennusten ja osakehuoneistojen sekä vuokratilojen huollosta, kunnossapidosta sekä korjausten järjestämisestä. Tilakeskus vastaa kaupungin omistukseen rakennettavien toimitilojen hankesuunnittelusta, suunnittelun ohjauksesta ja rakennuttamisesta käyttäjien tarpeiden mukaan.

Tilakeskus vastaa myös kaupungin omistamista julkista tiloista kuten torista.

Ruoka- ja siivouspalvelujen palvelualue tuottaa kaupunkiorganisaation sisäisiä tukipalveluita ja asiakaspalveluita.

- Ruokapalvelu tuottaa ateriapalvelut kaupungin päivähoito-, esiopetus- ja kouluyksiköille sekä lukiolle.
- Siivouspalvelu tuottaa siivouspalveluja kaupungin toimitiloissa ja toiminnassa oleviin tiloihin. Ulkoista siivouspalvelumyyntiä on vähäisessä määrin. Palvelut tuotetaan pääosin omana tuotantona.

Palvelut tuotetaan pääosin omana tuotantona, mutta myös ostopalveluina ja yhteistyössä seudullisesti muun muassa jätehuolto, pelastustoimi ja joukkoliikenne.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET

Kaupungin strategian ja toimialan tavoitteiden toteuttaminen edellyttää kaupungin digitekarttatoimien toteuttamista, kuten tiedolla johtamisen lisäämistä ja sähköisiä palveluja, jotta asukkaiden ja asiakkaiden tarpeisiin pystytään vastaamaan. Toimiala hyödyntää enemmän korkeakoulu yhteistyötä, projektiluontoista työskentelyä ja parantaa valmiuksia hanketyöskentelyn edistämiseksi.

Hyvinvointialueiden toiminta käynnistyi vuoden 2023 alusta, jolloin sote-palvelut siirtyivät pois kaupungin vastuulta. Uudistuksen vaikutukset tekniikkatoimialaan kohdistuvat lähinnä kiinteistöjen myymisen näkökulmasta ja henkilöstön siirtymisestä hyvinvointialueelle (34 hlö ruoka- ja siivouspalvelut).

Hyvinvointialueuudistus myös käynnisti uuden kaupunkikehittämisen tarpeen, kun elinvoiman lähtökohdat luovat perustan kaupungin tuloille ja menestymiselle tulevaisuudessa. Siksi uudistuksen yhteydessä kaupungin tulee tarkastella kriittisesti elinvoimaan liittyviä tai niitä parantavia palveluja sekä arvioida esimerkiksi kiinteistöomaisuuden hallintaa, järjestelyjä ja omistajanohjauksen periaatteita. Samalla edistetään toimipisteiden tilankäyttötoteutusta ja järkeistetään palveluverkkopäätösten mukaisia tilaratkaisuja, jotta rakennusinvestointien hyödyt saadaan toteutumaan sekä uudistettua toimipisteiden arkitoiminnan malleja ja toimialojen yhteistyötä.

- Tavoitteena on vähentää kaupungin kiinteistötasetta, poistoja ja käyttökuluja sekä kasvattaa tila- ja energiatehokkuutta. Kokonaisenergian kulutus on vähentynyt noin 8 %.

Hyvinvointialueelle myytyjen kiinteistöjen (pelastuslaitos) ja kiinteistösijoittajalle myytyjen ns. sote-kiinteistöjen (terveyskeskus ja Hopeasilta) huolto- ja kunnossapito jatkuivat laskutusperusteisesti vuonna 2023, kunnes uudet omistajat saavat ao. palvelut uudelleenjärjestettyä.

Kiinteistöomistamisen ja tilahallinnan järjestelyt jatkuvat vuonna 2023 muiden kaupungin omistamien yli 70 kiinteistön osalta.

Kaupungin sisäisissä tilavuokrissa siirryttiin vuonna 2021 pääomavuokrakäytäntöön, kun aikaisemmin vuokra sisälsi vain ylläpitovuokraa. Muutoksen pohjana oleva laskentamalli edellyttää, että rakennusten ja tilojen nykyarvo sekä tulevat korjauskulut arvioidaan täsmällisemmin ja sisällytetään pääomavuokraan.

Asiakaspalvelun ja asiakaslähtöisen toimintatavan kehittämistä jatketaan edelleen asiakastarpeiden ja toimintaympäristön muutosten sekä vaatimusten mukaisesti.

- Dokumentaation sähköistämistä ja palvelujen digitalisointia jatketaan
- Verkkokaupasta hankittavia palveluja lisätään ja olemassa olevia kehitetään
- Hyödynnetään omien ja ulkoisten tietojärjestelmien tietovarantoja palveluissa ja palvelutuotannossa
- Kohdistetaan viestintää investointien ja asiakastarpeiden mukaisesti

Ruokapalveluissa on siirrytty kylmäkeittiötuotantomalliin. Tuotantokeittiö on Kailas-talossa. Kylmäruokaa toimitetaan Jyrängön-, Lyseonmäen-. Sinilähteen koulujen sekä lukion palvelukeittiöihin. Muihin kohteisiin kylmäruoka kypsennetään Kailaan tuotantokeittiössä ja toimitetaan tarjoilu valmiina Kettukallion, Rainion, Tommolatalon sekä Elämänkaaritalon keittiöille. Kirkonkylä ja Vierumäen keittiöt valmistavat ateriat omissa keittiöissään.

Vesihuollon toimintavarmuutta lisätään jatkamalla pohjavesiottamoiden suunnittelua, uudistuksia ja vesihuoltoon liittyvien palveluiden automatisointia (mm. etäluettavat mittarit). Yhdyskuntainfrastruktuurissa huomioidaan Vierumäen kaavoitusta tukevia ratkaisuja. Tällaisia ratkaisuja ovat muun muassa Vierumäen Infra Oy:n kanssa uudelleen sovittavat vastuiden jaot vesihuollon toiminta-alueissa ja logististen yhteyksien parantamisessa. Konkreettisesti vesihuollon kehittäminen tarkoittaa muun muassa Vierumäen vesihuollon tason nostamista siirtolinjoja parantamalla, väylien laadun nostamista ja kaavoituksellisia toimia sekä niiden edistämistä jo käytettävissä olevilla MRL:n menettelyillä (poikkeamisaluejärjestelyt).

Satama-alue ja sen yhteys keskustan elinvoiman kasvamiseksi otetaan tarkasteluun. Kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita ja kaupunkiympäristön esteettömyyttä edistetään muun muassa Silta- ja Laaksokatujen saneerausten loppuun saattamisella. Liikenteen ja kaupunkiympäristön suunnittelussa priorisoidaan kestävät liikkumismuodot ja hyvinvointiin vaikuttavat tekijät.

Tekniikkatoimiala painottaa vastuualueellaan ja investointien niin suunnittelussa kuin toteutuksessa ilmastotyön, energiatehokkuuden sekä Lahden seudun MAL-sopimuksen tavoitteiden edistymistä. Toimiala pystyy vaikuttamaan esimerkiksi energia- ja ilmastokysymyksiin hankinnoilla, ostopalvelusopimuksilla ja omilla toiminnallisilla valinnoilla sekä työskentelytavoilla.

Sitovuustaso

Valtuuston hyväksymän talousarvion sitovuustasona on toimialojen tulojen ja menojen netto. Valtuuston hyväksymän talousarvion mukaan toimialan käyttösuunnitelmien sitovuustasona on palvelualueen tulojen ja menojen netto.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄ TALOUSARVIO

Teknisen lautakunnan toimiala Selite	TP 2022 1000e	Alkup. Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio 2023	Toteuma 2023	Poikkeama	TOT %
TULOT	23 801	18 511 700	-138 000	18 373 700	19 940 342	-1 566 642	108,50
MENOT	-25 076	-19 453 800	-233 700	-19 687 500	-20 321 891	634 391	103,20
NETTO	376	415 400	-371 700	43 700	781 262	-737 562	1 787,80

TULOSLASKELMA, NETTOSITOVUUS

Teknisen lautakunnan toimiala Selite	TP 2022 1000e	Alkup. Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio 2023	Toteuma 2023	Poikkeama	TOT %
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	10 546	8 922 700	380 000	9 302 700	9 174 531	128 169	98,60
Maksutuotot	9	0	0	0	7 406	-7 406	0,00

Tuet ja avustukset	401	206 100	94 400	300 500	388 979	-88 479	129,40
Vuokratuotot	12 793	9 380 500	-612 400	8 768 100	10 003 950	-1 235 850	114,10
Muut toimintatuotot	52	2 400	0	2 400	365 477	-363 077	15 228,20
TOIMINTATUOTOT	23 801	18 511 700	-138 000	18 373 700	19 940 342	-1 566 642	108,50
Valmistus omaan käyttöön	1 652	1 357 500	0	1 357 500	1 162 811	194 689	85,70
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut	-8 228	-6 342 600	-350 700	-6 693 300	-6 797 610	104 310	101,60
Palvelujen ostot	-8 755	-7 621 900	37 200	-7 584 700	-6 595 673	-989 027	87,00
Aineet,tarv. ja tavarat	-5 156	-4 036 800	79 500	-3 957 300	-4 893 141	935 841	123,60
Avustukset	-12	-106 400	0	-106 400	-11 533	-94 867	10,80
Vuokrakulut	-2 769	-1 280 000	300	-1 279 700	-1 626 630	346 930	127,10
Muut toimintakulut	-156	-66 100	0	-66 100	-397 303	331 203	601,10
TOIMINTAKULUT	-25 076	-19 453 800	-233 700	-19 687 500	-20 321 891	634 391	103,20
TOIMINTAKATE	376	415 400	-371 700	43 700	781 262	-737 562	1 787,80
Rahoitustuotot ja -kulut	-646	-636 200	0	-636 200	-598 158	-38 042	94,00
UUSIKATE	-270	-220 800	-371 700	-592 500	183 104	-775 604	-30,90
Poistot ja arvonalentumiset	-7 649	-9 255 000	0	-9 255 000	-9 298 603	43 603	100,50
TILIKAUDEN TULOS	-7 919	-9 475 800	-371 700	-9 847 500	-9 115 499	-732 001	92,60

PALVELUALUETTAISET LASKELMAT

Kuntatekniikka

Kuntatekniikka Selite	TP 2022 1000e	Alkup. Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio 2023	Toteuma 2023	Poikkeama	TOT %
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	5 095	5 641 800	380 000	6 021 800	5 670 868	350 932	94,20
Maksutuotot	9	0	0	0	7 406	-7 406	0,00
Tuet ja avustukset	372	206 100	84 800	290 900	380 425	-89 525	130,80
Vuokratuotot	1 723	1 304 600	0	1 304 600	1 711 744	-407 144	131,20
Muut toimintatuotot	51	2 400	0	2 400	313 221	-310 821	13 050,90
TOIMINTATUOTOT	7 249	7 154 900	464 800	7 619 700	8 083 665	-463 965	106,10
Valmistus omaan käyttöön	1 456	1 261 500	0	1 261 500	1 094 566	166 934	86,80
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut	-3 287	-3 220 700	-271 100	-3 491 800	-3 606 842	115 042	103,30
Palvelujen ostot	-6 831	-4 831 900	0	-4 831 900	-4 510 617	-321 283	93,40
Aineet,tarv. ja tavarat	-1 975	-1 642 100	0	-1 642 100	-2 198 851	556 751	133,90
Avustukset	-12	-106 400	0	-106 400	-11 533	-94 867	10,80
Vuokrakulut	-454	-469 600	0	-469 600	-569 238	99 638	121,20
Muut toimintakulut	-111	-54 700	0	-54 700	-298 249	243 549	545,20
TOIMINTAKULUT	-12 670	-10 325 400	-271 100	-10 596 500	-11 195 330	598 830	105,70
TOIMINTAKATE	-3 964	-1 909 000	193 700	-1 715 300	-2 017 100	301 800	117,60
Rahoitustuotot ja -kulut	-645	-636 200	0	-636 200	-598 059	-38 141	94,00
UUSIKATE	-4 610	-2 545 200	193 700	-2 351 500	-2 615 159	263 659	111,20
Poistot ja arvonalentumiset	-4 718	-5 085 000	0	-5 085 000	-5 286 329	201 329	104,00
TILIKAUDEN TULOS	-9 327	-7 630 200	193 700	-7 436 500	-7 901 487	464 987	106,30

Ruoka- ja siivouspalvelut:

Ruoka- ja siivouspalvelut Selite	TP 2022 1000e	Alkup. Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio 2023	Toteuma 2023	Poikkeama	TOT %
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	5 323	3 213 800	0	3 213 800	3 168 372	45 428	98,60
Tuet ja avustukset	28	0	9 600	9 600	8 554	1 046	89,10
Vuokratuotot	0	0	0	0	57	-57	0,00
TOIMINTATUOTOT	5 351	3 213 800	9 600	3 223 400	3 176 984	46 416	98,60

TOIMINTAKULUT

Henkilöstökulut	-3 580	-1 951 300	-58 600	-2 009 900	-1 997 295	-12 605	99,40
Palvelujen ostot	-385	-431 300	0	-431 300	-326 654	-104 646	75,70
Aineet,tarv. ja tavarat	-1 050	-629 700	0	-629 700	-632 474	2 774	100,40
Vuokrakulut	-300	-163 500	0	-163 500	-181 750	18 250	111,20
Muut toimintakulut	0	0	0	0	-215	215	0,00
TOIMINTAKULUT	-5 315	-3 175 800	-58 600	-3 234 400	-3 138 386	-96 014	97,00
TOIMINTAKATE	36	38 000	-49 000	-11 000	38 598	-49 598	-350,90
VUOSIKATE	36	38 000	-49 000	-11 000	38 598	-49 598	-350,90
Poistot ja arvonalentumiset	-36	-38 000	0	-38 000	-38 598	598	101,60
TILIKAUDEN TULOS	0	0	-49 000	-49 000	0	-49 000	0,00

Tilakeskus

Tilakeskus Selite	TP 2022 1000e	Alkup. Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio 2023	Toteuma 2023	Poikkeama	TOT %
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	129	67 100	0	67 100	335 290	-268 190	499,70
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0	0,00
Vuokratuotot	11 070	8 075 900	-612 400	7 463 500	8 292 148	-828 648	111,10
Muut toimintatuotot	1	0	0	0	52 255	-52 255	0,00
TOIMINTATUOTOT	11 201	8 143 000	-612 400	7 530 600	8 679 693	-1 149 093	115,30
Valmistus omaan käyttöön	195	96 000	0	96 000	68 245	27 755	71,10
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut	-1 361	-1 170 600	-21 000	-1 191 600	-1 193 474	1 874	100,20
Palvelujen ostot	-1 539	-2 358 700	37 200	-2 321 500	-1 758 402	-563 098	75,70
Aineet,tarv. ja tavarat	-2 131	-1 765 000	79 500	-1 685 500	-2 061 816	376 316	122,30
Vuokrakulut	-2 016	-646 900	300	-646 600	-875 643	229 043	135,40
Muut toimintakulut	-44	-11 400	0	-11 400	-98 839	87 439	867,00
TOIMINTAKULUT	-7 091	-5 952 600	96 000	-5 856 600	-5 988 174	131 574	102,20
TOIMINTAKATE	4 305	2 286 400	-516 400	1 770 000	2 759 764	-989 764	155,90
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	-99	99	0,00
VUOSIKATE	4 304	2 286 400	-516 400	1 770 000	2 759 665	-989 665	155,90
Poistot ja arvonalentumiset	-2 896	-4 132 000	0	-4 132 000	-3 973 677	-158 323	96,20
TILIKAUDEN TULOS	1 409	-1 845 600	-516 400	-2 362 000	-1 214 012	-1 147 988	51,40

Tilanne Q4 havainnot
Toimiala

- Kokonaistalous on kohtuullisesti tasapainossa
- Marraskuussa toimiala valmisteli pyydettyt talousarviomuutokset

Toimialajohtajan katsaus

Toimialalla vuoden 2023 toimintaa linjasi investointihankkeiden puolittuminen edelliseen vuoteen verrattuna. Palveluverkkopäätösten mukaisista suurhankkeista Kailas-talon käyttöönotto ja talon toiminnalliset asiat heijastuivat keväälle. Kailas-hankkeessa ilmeni tavanomaisessa laajuudessa myös takuukorjaustarpeita, vaikka hanke sinällään valmistui aikataulussa. Lyseonmäen koulun kosteusvauriokorjaus käynnistyi kesällä. Sen sijaan Kirkkis-talo tarvitsi jatkosuunnittelua kulujen karsimiseksi ja syksyllä hankkeen kulut saatiin puristettua 10,72 M€.

Ruokapalveluissa huomiota herätti vielä kouluruokakeskustelu ja toiminnan hakeutuminen HVA-muutosten jälkeiseen aikaan, jotka sujuivat hyvin.

- Kävelyn ja pyöräilyn olosuhteet: kaupunkiympäristön esteettömyyttä kehitettiin osana kaupungin hyvinvointityötä, hiilineutraaliuussitoumuksen (Hinku-kunta), ilmastotiekarttatyön HIT sekä Lahden seudun MAL-sopimuksen tavoitteiden mukaisesti. Marjatien ja Kaivokadun saneeraukset käynnistyivät, jotka jatkuvat vuonna 2024. Kaupungin tiehöylä vaihdettiin uuteen.

- Kehittämishankkeita: Monimuotoisuutta kasvattava Helmi-hanke Isiäisellä sai 2. rahoituksen, Koskensaaren kulttuurimaisematyö lammassoimin jatkui, Jyrängön uimaranta saneerattiin. Osbu-toteutukset mm.alppiruusutarha, koirapuisto ja puistoruokailu.
- Uudet toimintamallit: Tekniikka- sekä lupa- ja valvontatoimialojen yhteinen projekti- ja hanketoimisto haki toimintamuotoaan tuottaen digitaalisia palveluja (Trimple), hulevesisuunnitelmia, ylijäämämaiden hyötykäyttöä ja kaikkiaan 13 kpl opinnäytetyötä, 5 harjoitustyötä ja 3 henkilöä harjoittelijoina. Toisin sanoen korkeakouluopiskelijoita oli 65 vuoden aikana kehittämässä toimintamme.

Vesihuollossa kaupungin merkittävimmän pohjavedenottamon Ala-Musterin saneeraus valmistui (4,1 M€). Vesihuollossa valmisteltiin huoltovarmuussuunnitelmien ja ympäristöterveydenhuollon edellyttämien riskienhallintasuunnitelmien laadintaa, kun samalla ympäristönsuojelussa käynnistyi pohjavesisuojelusuunnitelmien laadinta. Vesihuollon etäluettavien mittareiden asennukset jatkuivat 700 mittarilla ja vuoden lopussa niitä on noin 60% mittareista. Vesilaitoksen toiminnallisesta tulevaisuudesta käynnistyi erillisselvittely muutosohjelmanpäättöksen mukaisesti.

Kaupungin kiinteistöomaisuus luokiteltiin käyttötarkoituksen mukaisiin koreihin, joiden perusteella kohteita on laitettu myyntiin. Kaupungin kiinteistöjen energiatehokkuutta edistettiin EnerKey seurannalla, automaation säädöillä ja käyttäjien omilla energiansäästötoimilla.

- Hulevesiverkoston tilannekuvaa selvitettiin ja käynnistettiin hulevesien puhdistamista tutkiva hanke.
- Ilmastotyötä ja energiatehokkuutta edistettiin vähentämällä kokonaisenergian kulutusta ja käyttämällä lisää aurinkosähköä.

Toimialojen välisen yhteistyön, toistemme palvelemisen ja palvelutuotannon kehittämistoimia jatkettiin edelleen kuluneen vuoden aikana. Palvelujen ja toimialan ennakoivaan viestintään kiinnitettiin huomiota, kun toteutettiin yhteistyössä muun muassa Tampereen yliopiston 4 kuukauden työelämäprojekti. Samoin pyrittiin parantamaan asiakaspalautteen käsittelyä ja asioiden viestimistä eri kanavissa.

Hyvinvointialueen muodostuminen ja kaupungin omistamien kiinteistöjen myyntien vaikutukset muuttivat Tilakeskuksen tulevaisuuskuvaa, kun palvelualueelle kohdistettiin muutosohjelman tehostamistoimia. Osa myytyjen kiinteistöjen huolto- ja kunnossapitotöistä jäi vuonna 2023 kaupungin hoitoon ostopalveluperiaatteella.

Sinitaipaleen asuinalueen rakentaminen on käynnissä, joka mahdollistaa edelleen vetovoimaista tonttimarkkinointia. Toimialojen välistä yhteistyötä on parannettu investointien ja muiden tekniikkatoimialan tuottamien palvelujen käsittelyllä toimialueiden johtoryhmien tapaamisissa.

Kuntatekniikka

- Puunmyyntituloja kirjautui kuluvalle vuodelle enemmän kuin oli arvioitu
- Vesilaitoksen käyttäjämaksut jäivät alle arvioidun noin 0,5 milj€
- Kuntatekniikan investoinnit toteutuivat 95,6%
- Laskutetun veden- ja jäteveden laskutettu osuus ed. vuoteen 2022 on pudonnut 282 000€
- Tulokseen vaikuttaa myös alaskirjaukset ja luottotappiot 199 000€ sekä Kuusakoski Oy:ltä laskuttamaton lisähiilen osuus noin 250 000€
- Näistä huolimatta vesilaitoksen vuoden 2023 toiminnot on hoidettu edullisemmin kuin vuoden 2022 aikana
- Muiden toimintayksiköiden osalta talous on ylijäämäinen (katuysikkö, puistot ja liikunta-alueet, metsä- ja kalatalous)
- Projekti- ja hanketoimiston kulut toimialalla sisältyvät kuntatekniikan kuluihin

Tilakeskus

- Vuokrat: HVA on ajantasalla, torimaksut 6 kk on laskutettu
- Niemelä-talon purkukustannukset olivat arvioitua alhaisemmat. Arvio purkukustannuksista oli 750 000€, mutta kustannukset jäivät noin 350 000 euroon. Kustannukset jakautuvat vuosille 2023-2024
- Vuokratuotot toteutuivat arvioitua suurempana, lähinnä HVA:n käytössä olevien tilojen vuoksi

Ruoka- ja siivouspalvelu

- Kirkonkylän väistön siirtyminen 2023 vuodesta 2024 kevääseen kasvatti henkilöstö- ja vuokramenoja

- Elintarvikkeiden ja pesu-puhdistusaineiden sekä wc- ja pehmapaperien merkittävät hinnankorotukset vaikuttivat menokehitykseen
- Palvelualueen tulot ja menot olivat talousarvion mukaiset sekä tulos hieman positiivinen

Ulkoisen rahoituksen hankkeet ja sisäiset kehityshankkeet

- Syntyneet tulot sekä kulut käsitellään kirjanpidollisesti kuntatekniikan palvelualueella
- Sisäisten kehityshankkeiden tavoitteena on uudistaa toimintatapoja ja tuoda työkaluja sekä muotoilla toiminnoista asiakaslähtöisiä palveluja

INVESTOINNIT

Investointitavoitteet huomioivat huoltovarmuuden tärkeyden, mutta euromääräinen investointitaso on edelleen korjausvelkaa kasvattavalla tasolla.

Toimialan investointitaso puolittui edellisestä vuodesta. Pääosa investointimenoista muodostuu palveluverkkopäätösten mukaisista koulu- ja päiväkotikohteista. Kailas-talo valmistui loppuvuonna 2022. Kirkonkylän koulun suunnittelu on käynnissä, ja toteutus ajoittuu vuosille 2024 -2026. Hanksuunnitelman hyväksymisvaiheen yhteydessä 2023 päätettiin hankkeen rahoitusmallista (leasing).

Vuonna 2023 tilakeskuksen investointitaso laski huomattavasti, lähestyen luonteeltaan kaupungin rakennuskannan ylläpitotasoa. Kuntatekniikan investoinneissa painottuvat vuonna 2023 katujen ja vesihuollon rakentaminen sekä vesihuollossa pohjavedenoton kehittäminen, vesilaitoksen digitalisoinnin lisääminen sekä hulevesijärjestelmät. Vesimaksut nousivat 10 prosenttia, jotta vesihuoltolaitos kattaisi käyttökulut käyttäjämaksuilla, vaikka se ei edelleenkaan kata perusinfrastruktuurin investointeja. Siksi vesimaksuja joudutaan nostamaan myös tulevana vuosina, kun esimerkiksi hulevesimaksu ei valmistelusta huolimatta saanut kannatusta.

Vuodesta toiseen jatkuviin perusluonteisiin investointimenoihin kuuluvat mm. asfaltointikohteet, katuvalaistus, routavaurioiden korjaus sekä pumppaamoiden ja vesihuoltoverkoston saneeraus. Kuntatekniikan investointisuunnitelmassa on huomioitu koko taloussuunnittelukaudelle tavoite edistää kokonaisvaltaisesti kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita ja kaupunkiympäristön esteettömyyttä.

Liikenteen ja kaupunkiympäristön suunnittelussa priorisoidaan kestävät liikkumismuodot ja hyvinvointi. Investoinneilla toteutetaan kaupungin hyte-työn, ilmastotavoitteiden ja Hinku-sitoumuksen sekä seudullisen liikennejärjestelmäsuunnitelman ja MAL-sopimuksen tavoitteita.

Tilanne Q4 Investointien muutokset

Kuntatekniikka

- Valtuustositovat investoinnit toteutuivat aikataulussa, mutta määrärahoja vähennettiin talousarviomuutoksella noin 2,2 milj.€ Prisma hankkeen viivästymisen vuoksi
- Kuntatekniikan investoinnit toteutuivat 95,6 %

Tilakeskus

- Vierumäen paloaseman korjaustyöt jätettiin tekemättä 230 000 €, koska kiinteistö on myynnissä
- Lintuhoitolan korjauksiin ja parannuksiin varattu määräraha ylittyi yli 150 000 €. Saneerauksia on tehty suunniteltua laajemmin, koska korjaustarve on ollut ennakkotietoja suurempi
- Lyseonmäen koulun saneeraukseen oli varattu 1,2 milj €. Määrärahoja jäi kohteessa käyttämättä 300 000 €

Ruoka- ja siivouspalveluilla ei toteudu seuraavat investoinnit:

- Tuotannonohjausjärjestelmän hankitaan suunniteltu 35 000 € jäi käyttämättä. Syynä palvelutuottajien uusi hinnoittelumalli, jossa itse ohjelman perustamiskulut vähäiset. Kustannuksia muodostuu käyttäjämaksuista
- Lyseonmäen koulukeittiön yhdistelmäuuni 20 000 €, ei hankita. Hyödynnetään Kirkonkylän keittiöstä, kesällä 2024 vapautuvia laitteita, jotka ovat toimivia ja sopivia myös Lyseonmäen keittiön toimintaan

Kuntatekniikka

Hankeryhmä, Muu kuntatekniikka	Menot, €	Tulot, €	Netto, €
Liikenneväylät			
Katuvalaistus			
Ensi- ja uudelleenpäälystys			
Liikenneturvallisuus	860 000	0	860 000
Siltojen kunnostus			
Routavaurioiden korjaus			
Kaupunkivalaistus			
Kunnallistekniikan rakentaminen ja saneeraus			
Kalliopohjan alueen katurakentaminen (päälystys)			
Holmankatu (Laaksotie-Mäkirinteentie)			
Kaivokadun saneeraus	1 215 000	0	1 215 000
Lassilantien katurakenteet			
Sirkankatu			
Pienkohteet			
Puistot ja liikunta-alueet			
Mustikkahaan leikkipuiston saneeraus			
Möljänpuiston istutukset			
Joulupalot			
Venelaitureiden saneeraus			
Harjupaviljongin käytävät ja kalusteet			
Ulkoilureitit / Luontopolut			
Urheilupuiston kentän uusiminen, katsomon kattaminen ja valaistus	680 000	0	680 000
Kioskikontti jalkapallonurmen viereen			
Valaistuksen suunnittelu AM frisbeegolf-radat			
Ojakadun kentän kunnostus (p-alueen rak. Padel-kentille ja lukiolle)			
Padel Ojakadun kentälle (yksityinen, kilpailutus)			
Parkour			
Tähtiniemen virkistysrannan siistiminen			
Katuyksikön irtaimisto			
Tiehöylä	450 000	0	450 000
Metsä- ja kalatalous			
Metsäautoteiden perusparannus	30 000	0	30 000
Kalastuslaiturit			
Vesihuolto: vedenhankinta ja -jakelu			
Hevossaaren ja Hakasuon vedenottamoiden suunn.			
Vedenottamoiden pienkorjaukset	670 000	0	670 000
Etäluettavat vesimittarit			
Vesilaitoksen automaatio			
Vesihuolto: pumppaamot, jätevesien keräily- ja siirtolaitteet			
	1 250 000	0	1 250 000
Koskensaaren pumppaamon saneeraus			
Sinilähteen pumppaamon saneeraus			

Urheiluopiston jätevesipumppaamon saneeraus
Mäkikadun jätevesipumppaamon saneeraus
Puhdistamon lietesilojen suunnittelu ja saneeraus

Vesihuolto: vesi-, viemäri- ja hulevesiverkosto

Vuosittaiset akuutit muutostyöt 300 000 0 300 000
Tommolankatu ja Vesitornin vhl

*) Investointimäärärahan jakamisesitys määrärahakohteen Muu kuntatekniikka, 5455000 €, osalta.
Kuhunkin hankeryhmään on esitetty vuodelle 2023 toteutettavaksi valmisteltavat investointikohteet.

Kävelyn ja pyöräilyn olos.keh. Investoinnit	TP 2022 1000e	Alkup. Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio 2023	Toteuma 2023	Poikkeama	TOT %
TULOT	375	0	0	0	0	0	0,0
MENOT	-2 317	-1 000 000	-320 000	-1 320 000	-1 509 626	189 626	114,4
NETTO	-1 942	-1 000 000	-320 000	-1 320 000	-1 509 626	189 626	114,4

Keskustan kehittäminen Investoinnit	TP 2022 1000e	Alkup. Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio 2023	Toteuma 2023	Poikkeama	TOT %
MENOT	-225	-1 200 000	-20 000	-1 220 000	-1 287 033	67 033	105,5
NETTO	-225	-1 200 000	-20 000	-1 220 000	-1 287 033	67 033	105,5

Marjatie Investoinnit	TP 2022 1000e	Alkup. Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio 2023	Toteuma 2023	Poikkeama	TOT %
MENOT	-67	-1 000 000	200 000	-800 000	-961 741	161 741	120,2
NETTO	-67	-1 000 000	200 000	-800 000	-961 741	161 741	120,2

Ala-Musterin vedenottamon korjaus Investoinnit	TP 2022 1000e	Alkup. Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio 2023	Toteuma 2023	Poikkeama	TOT %
MENOT	-2 661	-600 000	-200 000	-800 000	-787 961	-12 039	98,5
NETTO	-2 661	-600 000	-200 000	-800 000	-787 961	-12 039	98,5

KUNTATEKNIikka YHTEENSÄ Investoinnit	TP 2022 1000e	Alkup. Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio 2023	Toteuma 2023	Poikkeama	TOT %
TULOT	375	0	0	0	123 436	-123 436	0,0
MENOT	-9 907	-9 255 000	-859 000	-10 114 000	-9 789 141	-324 859	96,8
NETTO	-9 532	-9 255 000	-859 000	-10 114 000	-9 665 705	-448 295	95,6

Hankeryhmä, Muu tilakeskus	Menot, €	Tulot, €	Netto, €
----------------------------	----------	-------------	----------

Tilakeskuksen rakennukset	360000	0	
Kaupungintalo, peruskorjauksen suunnittelu			
Kauppakatu 6, piharakennuksen katon maalaus			
Vierumäen paloasema - huoltomaalaus - sähkö- ja telejärjestelmän peruskorjaus			
Varhaiskasvatuksen rakennukset	48000	0	
Tommola-talon pihakatos			
Sinilähde-talon pihakatos			
Koulurakennukset	610000	0	
Lyseonmäen koulu, luokkatilamuutokset ja lattiakorjaukset			
Tommola-talo julkisivukorjaus			
Muut hyvinvointipalveluiden rakennukset	425000	0	
Uimahalli, terapia-allasosaston vesikaton rakenneviian korjaaminen			
Taidemuseo, remontin suunnittelu ja rakentaminen			
Rantakylpylä vesikaton maalaus			
Kirjasto, aikuisten osaston uusiminen			
Urheilukentän huoltorakennus			
Raviradan/Kippiksen WC-tilojen/pukuhuoneen suunnittelu			

Sosiaalihuollon rakennukset	60 000	0	60 000
HTK-talo			
• ulkoseinärakenteen korjaus			
• lämmönsiirtimen uusiminen ja lämmitysverkoston perussäätö			
Elinvoimapalveluiden rakennukset	140 000	0	140 000
Lintutarha, rakennusten katto- ja julkisivukorjaukset			
WPK-talo			
- ulkomaalaus ja lahovaurioiden korjaus			

TILAKESKUS YHTEENSÄ	TP 2022	Alkup.	Talousarvio-	Talousarvio	Toteuma		TOT
Investoinnit	1000e	Talousarvio	muutokset	2023	2023	Poikkeama	%
TULOT	9 019	0	4 800 000	4 800 000	5 094 251	-294 251	106,1
MENOT	-15 271	-1 643 000	-650 000	-2 293 000	-2 517 953	224 953	109,8
NETTO	-6 253	-1 643 000	4 150 000	2 507 000	2 576 298	-69 298	102,8

Ruoka- ja siivouspalvelut

Hankeryhmä, Ruoka- ja siivouspalvelu	Menot, €	Tulot, €	Netto, €
Lyseonmäen koulukeittiö			
Yhdistelmäuuni Ei hankittu	20 000	0	0
Ruokapalvelu			
Tuotannonohjausjärjestelmän uusiminen	35 000	0	0
Koulukeittiöiden lisälämpötarjoiluvaunut			
Hankinta Lyseonmäelle ja lukiolle			
Kasvisruoka saadava samaan jakelulinjastoon pääruoan kanssa	20 000	0	0

RUOKA- JA SIIVOUSPALVELUT	TP 2022	Alkup.	Talousarvio-	Talousarvio	Toteuma		TOT
Investoinnit	1000e	Talousarvio	muutokset	2023	2023	Poikkeama	%

MENOT	-13	-75 000	64 800	-10 200	-10 318	118	101,2
NETTO	-13	-75 000	64 800	-10 200	-10 318	118	101,2

TEKNIikka YHTEENSÄ	TP 2022	Alkup.	Talousarvio-	Talousarvio	Toteuma	Poikkeama	TOT
Investoinnit	1000e	Talousarvio	muutokset	2023	2023		%
TULOT	9 394	0	4 800 000	4 800 000	5 217 687	-417 687	108,7
MENOT	-25 191	-10 973 000	-1 444 200	-12 417 200	-12 317 413	-99 787	99,2
NETTO	-15 797	-10 973 000	3 355 800	-7 617 200	-7 099 725	-517 475	93,2

Käyttösuunnitelman palvelualueittaiset tavoitteet

Käyttösuunnitelmassa asetetaan tavoitteet alemmalla tasolla, joiden toteuttaminen vastuutettu pääosin palvelualueiden johtajille. Käyttösuunnitelman tavoitteen hyväksyy kaupunginhallitus.

Strateginen päämäärä	Tavoite 2023	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma 30.9.	Toteuma 31.12.	Vastuu	Tila
Hyvinvoinnin kasvu • Hyvinvointi lisääntyy • Toimiva arki • Hiilineutraali ja resurssiviisas Heinola	Ruoka- ja siivouspalvelun sähköinen asiakaskysely eri asiakasryhmille syksyllä 2023.	Palvelusta annettu arvio 3,9 asteikolla 1-5	Vuoden 2025 energiasäästöä voite saavutettu	Ruokapalveluissa toteutettu kouluruokakyselyjä	Palvelupäällikkö, Työsuojelupäällikkö, Kiinteistöpäällikkö, Teknisen toimen johtaja	Toteutuu osittain
	Biojätteen määrän vähentäminen ruokapalvelun toiminnassa	Biojätteen vähentäminen 10% vuoden 2022 määrästä	Kaupungin omistamissa rakennuksissa on kaksi osittaista öljymäämityskohtetta (Elämäntalo varalla ja Vierumäen paloasema).	Biojätteen määrän vähentämisessä ei päästy tavoitteeseen. Teemme edelleen toimia biojätteen vähentämiseksi		
	Kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita sekä esteettömyyttä edistetään. Laaditaan laatuluokitus (1-5) kevyenliikenteen väylille ja sen pohjalta laaditaan peruskorjaus- ja kunnossapitosuunnitelmat.	Laaditaan laatuluokitus (1-5) kevyenliikenteen väylille ja sen pohjalta laaditaan peruskorjaus- ja kunnossapitosuunnitelmat.	Yhdyskuntatekniset palvelut - kyselyt tulosten perusteella palvelut ovat hyvällä tasolla.	Sukurantien ja Marjattien ensimmäinen osuus jalankulku- ja pyöräilyväylä valmistui		
	Puistojen ja liikuntapaikkojen asiakastytyväisyys taso pidetään hyvänä.	Linjataan ja viestitään kaupungin puistojen, lähimetsien ja luonnonaluiden hoitotasot, jotta viherkäytävät ja virkistyskäytön tarpeet muodostavat tasapainoisen kokonaisuuden.	Leikkikenttien turvallisuusohje on päivitettävänä.	Fossiilista polttoaineista luopuminen ei toteutunut		
	Kaupungin omien toimitilojen lämmityksessä päästään eroon fossiilista polttoaineista.	Yhdyskuntatekniset palvelut - tutkimus - puistot > 3,56				

		- liikuntapaikat > 3,75 Hyödynnetään Enerkey-palvelua, tavoitetasona vuosittaisen kokonaisenergiankulutuksen väheneminen noin 5 % ja HINKU-kuntien tavoitteisiin pääseminen 2025. Kaupungin kiinteistöissä päästään eroon fossiilisten polttoaineiden käyttämisestä (lämmityksessä 2025).				
Uudistuva työ ja asuminen • Muuttovoiton vahvistaminen • Dynaaminen ja uudistuva elinkeinoelämä • Monipaikkainen Heinola	Heinolan houkuttelevuutta ja elinvoimaa lisäävät kaupunkiympäristö- ja liikenneverkkoinvestoinnit (ROI) Toimivat arkea tukevat yhdyskuntatekniset palvelut. Korkeakouluyhteistyö parantaa osaamisen saamista, uudistaa organisaatiota ja lisää kaupungin näkyvyyttä (ml. Salpaus).	Valmistellaan ydinkeskustalle paremmat elinvoiman lähtökohdat infrarakenteilla. Huomioidaan ja hyödynnetään InvestIn-hankkeiden mahdollisuudet, osallistumalla ad hoc valmisteluihin. Määritellään Heinolalle soveltuva kestävä ja edistävää ja ylläpitävä malli. Asiakastytyväisyys on suurempi 3,5. (Yhdyskuntatekniset palvelut -tutkimus vuosittain) Otetaan jokaiselle palvelualueelle (korkeakoulu) harjoittelijoita, työssäoppijoita ja opinnäytetyöntekijöitä.	Korkeakouluharjoittelijoita on ollut tekniikkatoimialalla Hämeenmaan investointiin (Prisma) liittyvät katusuunnitelmat etenevät.	• Hämeenmaan investointiin (Prisma) liittyvät katusuunnitelmat lähes valmiit. • Asiakastytyväisyydessä saavutettiin suurempi kuin 3,5 arvo (Yhdyskunta tekniset palvelut - tutkimus vuosittain) • Pyöräilyn kehittämisedotuksia käsittelevä insinööri työ on valmistumassa.	Työsuojelupäällikkö, Kiinteistöpäällikkö, Teknisen toimen johtaja	Toteutuu
Vahva kaupunkiyhteisö • Laadukas päätöksentek • Osallisuuden vahvistaminen • Hyvinvoiva henkilöstö ja hyvä johtaminen	Työntekijöiden osallistaminen toiminnan kehittämiseen Kaavoituksen, luvituksen ja tekniikkatoimialan välistä	Vähintään 1 kehittämis ehdotus/ työyhteisö. Kehittämis ehdotusten käsittely ja toteuttaminen. • Vähintään 5 kehittämis ehdotusta	Uutisointeja on tehty hankekohtaisesti. Esihenkilötyön tavoite 3,8 ei toteutunut kaikissa	• Kuntatekniikan henkilöstö aloittaa työt samasta tilasta • Ruoka- ja siivouspalvelusta tuli 2 kehittämis ehdotusta ja	Palvelupäällikkö, Työsuojelupäällikkö, Kiinteistöpäällikkö, Teknisen toimen johtaja	Toteutuu osittain

	yhteistoimintaa parannetaan. Tuotetaan alueiden kehittämistä edistäviä selvityksiä ja intressejä tasapainottavia infraratkaisuja.	toteutettu ruoka- ja siivouspalvelussa Osallistutaan kaupunkiympäristötöyöryhmän toimintaan. Jokaisesta tekniikan jorystä somekanaville uutinen ja/tai tekniikan palvelualueen jorystä uutinen. - Toimialalta uutispäivitys 40 kpl/v. - Tuotetaan kuntalaisille ja asiakkaille asiakasarvoa tuottavaa tietoa nettiin. Esimiestyötä koskevien arviointien keskiarvo vähintään 3,8.	toimintayksiköissä. Oltiin mukana osallisuusohjelman valmistelussa. Osallistuttu kaupunginosakävelyihin. Opinnäytetöistä on saatu hyviä taustoituksia eri osa-alueille.	ne on toteutettu - Tommolatalon keittiön resursseista vähennettiin ½ ravitsemistyöntekijän tehtävä, Muutos oli mahdollista toimintatapa muuttamalla - Lyseonmäen henkilökunta ottaa päivittäin kuvia kouluruoka-annoksista instagramiin - Lukio ja Lyseonmäki maustaa joitakin ruokia enemmän oppilaiden makuun - Tiedotteita on julkaistu tarpeen mukaan mm. teiden kunnossapidosta ja vesilaitoksen toimintahäiriöistä - Keskiviikkoaamujen infot tuottavat niin muille toimialoille kuin päätöksenteolle ajantasaista tietoa kaupunkiympäristöstä		
Kestävä talous - Velkamäärän vähentäminen - Käyttötalouden tasapaino - Kasvua tukevat tulevaisuusinvestoinnit	Tiivistetään kaupungin toimipisteiden verkostoa ja tilankäytön tehokkuutta. Tehdään korjausvelkanalyysin pohjalta investointisuunnitelma	Kaupungin toimitilojen suunnittelussa huomioidaan etä- ja monipaikkaisen työskentelyn edellytykset, jolloin toimitiloja tarvitaan vähemmän, monitoimitiloja ja	Tiloja on myyty (Myllyoja) Mäyrämäen suojelualueen valmistelu loppusuoralla. Hankerahoituksia on haettu.	- Vesitaksoja nostettu vuosille 2024 ja 2025. - Tekniikan muidenkin taksakorotusten valmistelu käynnistyi	Kiinteistöpäällikkö, Työsuojelupäällikkö, Teknisen toimen johtaja	Toteutuu osittain

	telma 2020-luvulle. Käydän läpi kaupungin omistamat kiinteistöt ja pienennetään kiinteistötasetta kaupungille tarpeettomaksi käyneiden kiinteistöjen osalta. Hyödynnetään kaupunkipuistoa hiilinieluna sekä haetaan luonnonarvojen säilyttämiseen liittyviä rahoituksia (hanke, suojelut jne.). Haetaan maanhankinnalla ja kaavoituksella taloudellista kestävyyttä ja investointien priorisointia edistävät toimenpideohjelmat (alueet, investoinnit ja aikataulutukset).	kohtaamispaikkoja enemmän. • Tilatehokk uusmittarina €/m2 ja/tai käyttöaste • Toimistotiloja vähenee 1/4 vuoden 2019 tasosta • Yhteisöllisyttä ja kohtaamisia lisääviä tiloja saadaan lisää Priorisoidaan korjausvelkainvestoinnit ja kaupunki myy toiminnalleen tarpeettomat toimitilat. Investointien ja korjausvelan luokittelua hyödynnetään tulevien talous- ja investointiohjelmien laadinnassa. Kaupunki hakee luonnonarvojen säilyttämiseen osoitettuja rahoituksia vuosittain. Valtion viranomaisten ja järjestöjen kanssa määritellään tärkeät luonnonarvoja sisältävät alueet kaavoituksen kanssa. Laaditaan toimialojen välillä toisiaan tukevat ja palvelualuekohtaiset omistajanohjauslinjat, jotka kasvattavat asukas- ja asiakasarvoa.	Vesilaitoksen ikävuosiin perustuva investointitarve on 3M€/v. (korjausvelka). Kaupunkisuunnittelun kanssa on keskusteltu kaavoituksen painopisteiden vaikutuksista infrarakentamiseen.	• Investointisuunnitelma on saatu suunnittelukauden mittaiseksi • Kaupungille tarpeettomien tilojen myyntejä on jatkettu ja suunnitellut tilojen vähentämiseksi etenevät • Määräyksen suojelualueen päätökset valmistuivat ja valtio maksoi suojelukorvaukset • Hankkeiden rahoitushakuja on valmisteltu seuraavia hakuja varten • Toimialojen välisiä omistajanohjauslinjauksia on valmisteltu organisaatio uudistuksen yhteydessä		
--	--	--	--	---	--	--

Tunnusluvut

Tunnusluku	Toteutuma 2021	Toteutuma 2022	Tavoite 2023	Toteutuma 2023
Katujenhoidon kustannus, €/m2	1,14	1,61	1,16	1,55
Vuotoveden osuus jätevedenpuhdistamon vastaanottamasta vesimäärästä, %	47,10	38,9%	45%	47,6%
Ateriasuoritteen keskimääräinen tuotantokustannus, €	3,67	3,65	3,20	3,29€
Siivouspalvelun tuntikohtainen kokonaiskustannus, sisältää kaikki kustannukset €/h ei sisällä sotealueen kohteita) Koronavaikutus, koulut ja uimahalli suljettuja, resurssisiirto sotepalveluun	19,09	20,20 sis.siivoustyön, pesuaineet ja pienvälineet 22,20 sis. siivoustyön, pesuaineet ja pienvälineet, jätesäkit, wc- ja käsipyyhepaperit sekä vaihtomatot	20,20 sis.siivoustyön, pesuaineet ja pienvälineet 22,20 sis. siivoustyön, pesuaineet ja pienvälineet, jätesäkit, wc- ja käsipyyhepaperit sekä vaihtomatot	20,55€ sis.siivoustyön, pesuaineet ja pienvälineet 21,80€ sis. siivoustyön, pesuaineet ja pienvälineet, jätesäkit, wc- ja käsipyyhepaperit sekä vaihtomatot
Siivouspalvelun pinta-alakohtainen kokonaiskustannus, €/neliöt (ei sisällä sotealueen kohteita)	1,60	Tämä mittari ei ole käytössä Jatkossa lasketaan siivoustyöntuntihinta kahdella tavalla: 1. siivoustyöntuntihinta sis. siivoustyön, pesuaineet ja pienvälineet 2. siivoustyöntuntihinta sis. siivoustyön, pesuaineet ja pienvälineet, jätesäkit, wc- ja käsipyyhepaperit sekä vaihtomatot		
Laitoshuoltajapalvelut vuodeosasto hoitovuorokausi / €	27,37	26,25	Toiminta siirtynyt sotetoimijalle	
Asumispalvelujen ateria- ja siivouspalvelu, hoitopäivä / €	14,67	12,26	Toiminta siirtynyt sotetoimijalle	

Riskienhallinta

Tunnistettu riski	Riskiarvo	Hallintakeino	Hallintakeinon toteutuminen 30.6.	Hallintakeinon toteutuminen
Henkilöstöriskit (henkilöstön vaihtuma ja rekrytoinnin onnistumisen epävarmuus)	Todennäköisyys: 2 Merkittävyys: 3 	Ennakoiva henkilöstösuunnittelu . Hiljaisen tiedon siirron varmistaminen. Positiivinen työnantajakuva	Oppisopimuskoulutuksen valmisteluja (kuntatekniikka) "Projektitoimiston" hyödyntäminen palvelualueiden apuna (koottu hiljaistakin tietoa) Korkeakouluyhteistyötä jatkettu ja hankehauissa aktivoituttu, jolloin mahdollisia projektitehtäviä lisää	• Ennakoiva henkilöstösuunnittelu: Oppisopimuskoulutuksen valmistelut jatkuvat (kuntatekniikka) ja varauduttu koulutuksen käynnistämiseen, ellei kumppanuusvaihtoehto on pohjalta taklata riskejä • Hiljaisen tiedon siirron varmistaminen: Hiljaista ja arkitietoa siirretty Trimpleen • Positiivinen työnantajakuva: Tehty hyvin aktiivista korkeakouluyhteistyötä koko vuoden ajan mm. opinnäytetöillä, lisätty harjoittelijoita ja syksyllä 2023 oli noin 50 korkeakouluopiskelijaa erilaisissa rooleissa kehittämässä kaupunkiympäristöä
Hankintojen aikataulun venyminen	Todennäköisyys: 2 Merkittävyys: 2 	Hankinta-asioiden koulutus ja ohjeistus. Investointisuunnitelma pitemmälle ajanjaksolle. Ennakoiva työnsuunnittelu.	Osallistuminen hankintatyöryhmän työskentelyyn	• Suurimpien investointihankkeiden kilpailutuksen valmistelu aloitettu jo loppuvuonna 2023, kun talousarvioprosessia 2024 pystyttiin aikaistamaan. • Hankinta-asioiden koulutus ja ohjeistus: Oltu mukana hankintatyöryhmän työskentelyssä • Investointisuunnitelma pitemmälle ajanjaksolle: Tekniikan investointisuunnitelma on perusrungoltaan saatu suunnittelukauden mittaiseksi • Ennakoiva työnsuunnittelu: Investointien valmistelua aloitetaan jo edellisen vuoden lopulla. Purkukuntoisia rakennuksia pyritään purkamaan mahdollisimman nopeasti ja kuluvan vuoden aikana

Äkillinen toimintahäiriö ruokapalveluissa (sähkön- tai vedenjakelun häiriö, muu toimitushäiriö tms.)	Todennäköisyys: 3 Merkittävyys: 1 	Varastossa väh. 2 päivän valmiusruoka. Sovittu ilmoitusjärjestelyt vesihuollon tai sähkönjakelun suhteen. Ruokapalvelun omavalvonnassa ohjeet äkillisiin toimintahäiriöihin.	Varavoiman hankinta valmistelussa vuoden 2024 talousarvioon	Äkillinen toimintahäiriö ruokapalveluissa: Varastossa on vähintään 2 päivän valmiusruoka Sovittu ilmoitusjärjestelyt vesihuollon tai sähkönjakelun suhteen: Vesilaitos hankkinut uuden siirrettävän varavoimakoneen Ruokapalvelun omavalvonnassa ohjeet äkillisiin toimintahäiriöihin: Ohjeet on ja päivitetään vähintään vuosittain tai tarpeen mukaan. Ruokapalvelun varautuminen on ajan tasalla
Vesihuoltolaitoksen äkillinen kriisi	Todennäköisyys: 3 Merkittävyys: 1 	Varautumissuunnitelmat ajan tasalla	Varautumissuunnitelmat päivitetään syksyllä	Vesihuollon äkillinen kriisi - varautumissuunnitelmat ajan tasalla: Vesilaitoksen varautumissuunnitelmat ja riskienarvioinnit päivitetään vuoden 2024 aikana ympäristöterveydenhuollon vaatimuksia vastaaviksi. Ympäristönsuojelussa on käynnissä pohjavesialueiden varautumissuunnitelmiin päivitys hankemuotoisesti 2023-2024, jossa ovat mukana ympäristönsuojelun toiminta-alueen kunnat, konsultti ja korkeakouluharjoittelija. Vesilaitoksen varautumissuunnitelma on päivitettävänä mm. Ala-Musterin laitoksen saneerauksen takia, mutta myös huomioiden tulevat pohjavesialueiden suunnitelmissa tehdyt havainnot sekä viranomaisvaatimukset.
Liikenneonnettomuus pohjavesialueella	Todennäköisyys: 3 Merkittävyys: 2 	Varautumissuunnitelmat ajan tasalla	Varautumissuunnitelmat päivitetään syksyllä	Liikenneonnettomuus pohjavesialueella: Varautumissuunnitelmat ovat ajan tasalla. Vesilaitoksen osalta varautumissuunnitelma

				on WSP:ssä. Aril Matteiselta ja Tarja Laitiselta saatavissa suunnitelmat.
Teollisuudessa onnettomuustilanne	Todennäköisyys: 3 Merkittävyys: 2 	Varautumissuunnitelma ajan tasalla	Varautumissuunnitelmat päivitetään syksyllä	• Teollisuudessa onnettomuustilanne: Varautumissuunnitelma on ajan tasalla. Osittain suunnitelma WSP:ssä (pohjavesialue), muuten ei erillistä suunnitelmaa, toimenpiteet kohdistetaan tilanteen mukaan. Ari Matteiselta ja Tarja Laitiselta suunnitelmat varautumiseen.